N°. 166. 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 16 Augustus.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Augustus.

Z. K. H. de Prins van Oranje heeft het volgende legerbericht aan Z. M. gezonden:

Hoofdkwartier Tirlemont, 12 Augustus 1831, des avonds ten negen ure.

Ik heb de eer Uwe Majesteit te berigten, dat het leger van Uwe Majesteit, aan wiens hoofd ik de eer heb te staan, heden een schitterend voordeel behaald heeft over het vijandelijk leger, gecommandeerd door *Tiecken de Terhoven*. Prins *Leopold* bevond er zich bij. De vijandelijke troepen zijn van alle stellingen, waar wij ze aantasten, verdreven geworden, en genoodzaakt om in de stad en onder het geschut van Leuven terug te trekken.

Het gevolg daarvan was het vragen van een korstondigen wapenstilstand, om de stad Leuven te ontruimen en aan de troepen van Uwe Majesteit over te geven.

De voorwaarden van denen wapenstilstand, waardoor de vijand mijne nederlaag bekende, zijn door mij voorgeschreven.

Deze uitkomst is op de volgende wijze bereikt geworden:

Des morgens ten vijf ure brak de derde divisie, onder bevel van den generaal *Meyer*, op, vergezeld door de brigade karabiniers, onder bevel van den generaal *Poll*, en de batterijen reserve artillerie.

Wij hadden des avonds te voren Bautersem moeten ontruimen, en de nachtwacht, wegens de overmagt des vijands, op Goetsbeek doen terugtrekken.

Wij vonden heden den vijand op de Leuvensche zijde van Bautersem geplaatst, in eene voordeelige stelling, die door bosschen en de ruimte huizen van Bautersem bedekt werd. Zijne magt bestond uit infanterie en artillerie. Ik ontwaarde dadelijk, dat het uitbouchaap uit dit dorp, en een aanval in het front op zijne stelling te wagen, een onnoodigen bloedvergieten zoude ten gevolge gehad hebben. Ik gaf dus bevel, die stelling regts en links te omvlugelen, ten einde den vijand te noodzaken zijne retraite te volvoeren.

De vijand hield lang stand, maar toen hij ontwaarde, dat wij meester waren geworden van eenige heuvels op zijnen linker flank, die ik door de vrijwillige jagerkorpsen der derde divisie liet bezetten, zag hij zich gedwongen, tot met spoed zijnen terugtogt te beginnen. Wij vervolgden hem terstond op den straatweg naar Leuven.

Ik had juist bevel gegeven hem met onze kavallerie achter te gaan en van zijne verwarring voordeel te trekken, toen den parlementair over den straatweg mij te gemoet kwam.

Het was lord *William Russell*. Hij bragt eenen brief van sir *Robert Adair*. Dezelve was aan den Hertog van *Saksen-Weimar* gerigt, omdat men meende, dat de Hertog het bevel over deze kolonne voerde. De inhoud des briefs was: het vragen om een stilstand van wapenen, en het berigt, dat het Fransche leger reeds met zijne voorhoede in de nabijheid van Waver stond. Na eenigen tijd van beraad gaf ik te kennen, dat het eenige, wat mij tot het toestaan van een stilstand kon bewegen, hierin gelegen was, dat Leuven ontruimd wierd, en ik stellige zekerheid kon verkrijgen, of er reeds een Fransch leger op Belgischen bodem stond. Ik wilde derhalve eenen officier derwaarts zenden. Lord *William Russell* ging weder heen, en ik verwerderde mijne voorwaartsche beweging. De vijand vlugtte op alle punten. Bij het naderen van Leuven, vonden wij hem geplaatst met eene aanzienlijke magt in eene zeer voordeelige stelling, op de hoogte van Pellenberg. Ik noodzaakte hem die positie te verlaten, door het bevel aan de eerste divisie, die van st. Joris Winghe [illegible] om van deze zijde zich op dezelfde rei heuvels te plaatsen, en dan, op het plateau gekomen, voorwaarts te rukken op den linker vleugel des vijands.

Deze beweging werd door den generaal *Favauge*, die de 2de brigade, 1ste divisie, kommandeerde, met veel beleid en gelukkig gevolg uitgevoerd. Eene korstondige kanonnade van zijnen kant, zoo wel als van het kanon bij de 3de divisie gevoegd, noodzaakte den vijand, deze ongemeen sterke militaire positie te ontruimen, en spoedig op Leuven terug te trekken.

Wij bezetten nu dezelfde stelling en tevens den straatweg en de gehuchten op onzen linker vleugel. Hier bevonden wij ons op den afstand van een kanonschot van Leuven. Ik wachtte intusschen op den uitslag mijner boodschap, die Lord *Russell* aan Sir *Robert Adair*, als mijn antwoord op zijnen brief overbragt. Sir *Robert Adair* kwam zelf. Hij verzocht een wapenstilstand. Ik verklaarde hem, geene andere voorwaarden te kunnen aannemen, dan het gelijk ontruimen der stad door Prins *Leopold* en de Belgische troepen. Sir *Robert Adair* nam op zich, dit tot stand te brengen.

Hij keerde terstond, dadelijk na zijn terugkeeren in de stad, een Belgisch officier, van den Generalen Staf der Belgische troepen, en verzocht mij de voorwaarden, die ik wilde voorschrijven.

Ik liet ze door den Chef van den Generalen Staf, den Luitenant-Generaal *de Constant de Rebecque*, opstellen, en eischte onmiddelijk antwoord. Ik ontving het ook terstond, geratificeerd door den Belgischen Brigade-Generaal, en Chef van den Staf *ad interim*, *H. Goblet*. Zoodra deze overeenkomst gesloten was, heb ik de troepen in hunne militaire posities tot morgen laten bivouaqueren. Ik moet nog aan Uwe Majesteit berigten, dat, geduirende deze onderhandelingen, een hevig kanonvuur uit en van de poort der stad op onze troepen gemaakt werd. De oorzaak niet kunnende beseffen, zond ik terstond den Kapitein *van Stirum*, van den staf van Prins *Frederik*, als parlementair derwaarts, om den Bevelhebber der bezetting de reden af te vragen van deze schijnbaar verraderlijke handelwijze.

Spoedig keerde de kapitein *van Stirum* met een officier terug, die mijn leedwezen betuigde over het gebeurde, en beweerde, dat het geheel strijdig was met de stellige bevelen, die de opperbevelhebber der troepen altoos gegeven had. Wij beschouwden deze aanval dan dood van den luitenant *Prinsen* van de artillerie, en het verlies voor de dienst van Uwe Majesteit van den verdienstelijken overste *Gallières*, wien het linkerbeen door een kanonschot werd weggenomen. Zijnen zoon, die als adjudant van hetzelfde regiment kurassiers bij zijnen vader de dienstdoed, trof hetzelfde ongelük door denzelfden kogel.

De Heer [illegible] stelde uit de 2de divisie onder zijn bevel, uit de brigade kavallerie, en het moedige geschut, heden morgen ten 3 ure op, uit zijne stelling bij Nethene en omtrekken, omging de stad Leuven, en plaatste zich op den straatweg van Leuven naar Brussel, op de hoogte van den Mzeten berg. Hij verrigtte deze beweging met overleg en beleid.

De Hertog heeft zoowel hier, als in dezen geheelen vijandelijken veldtogt, zijn oorlogschrokken moed en krijgskundige begaafdheden, op eene voortreffelijke wijze aan den dag gelegd; hij moet met den vijand hardgemoeid geworden zijn, want ik hoorde het vuur van zijn korps aan den anderen kant der stad. Ik heb er nog geene andere berigten van, doch zond hem mijnen adjudant, graaf *van Limburg Stirum*, om hem van den getroffen wapenstilstand kennis te geven.

— De majoor *Omphal*, gisteren uit het hoofdkwartier van Z. K. H. den Prins van Oranje te 's Hage aangekomen, heeft de belangrijke tijding van de overwinning van ons leger op het Belgische bij Leuven behaald, is tevens overbrenger geweest aan Z. M. van de op het slagtveld gemaakte wapenschorsing, ten gevolge waarvan Leuven heeft gekapituleerd, behelzende dezelve het volgende:

Voorwaarden van eene schorsing van vijandelijkheden tusschen Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Oranje, en den Chef van den Generalen Staf, ad int.

Art. 1. De stad Leuven zal morgen, den 13den Augustus, op den middag, door de Belgische troepen ontruimd en overgegeven worden aan de troepen onder de bevelen van Z. K. H. den Prins van Oranje.

Art. 2. De poorten der stad en voornaamste posten zullen, vóór het middaguur, door de wachten der Belgische troepen aan de wachten der Hollandsche troepen worden overgegeven.

Art. 3. De vijandelijkheden zullen van dit oogenblik af, tot morgen den 13den Augustus, ten twaalf ure des middags geschorst worden.

Op last van Z. K. H. den Prins van Oranje, de Luitenant-generaal Chef van den Generalen Staf,
(Get.) Baron de Constant de Rebecque.

Aangenomen door den Brigade-Generaal, chef van den generalen staf *ad interim*. (Get.) A. Goblet.

Pellenberg bij Leuven,
12 Augustus 1831.

Ik stel mij ten waarborg, dat de Prins van Oranje zijn woord gegeven heeft, dat de Belgische troepen de stad Leuven ontruimen, met wapenen, goederen en al het materieel.

De Kolonel, Aide-de-Camp van Z. K. H.
den Prins van Oranje,
(Get.). Graaf van Stirum.

— De laatste berigten uit het leger voor Leuven gehivouacqeerd, van vrijdag den 12den, des avonds ten elf ure, houden, dat op dat oogenblik de majoor *Cava*, door den Prins afgezonden om zich van den aantogt der Franschen te overtuigen, nog niet terug was; hetgeen zou doen veronderstellen, dat de Franschen nog niet zoo ver als opgegeven was, tot Wavre, voortgerukt zijn.

Dezelfde berigten melden dat de Luit. Kolonel *Nepeau* met 15 dragonders een belgisch officier met 30 lanciers gevangen genomen heeft.

Op hetzelfde uur (des avonds ten 11 ure) stond het hoofdkwartier van den hertog van *Saxen Weimar* met de 2de divisie op den IJzeren-berg. De Luit. Generaal *Meijer*, met de 3de divisie was voor Leuven gehivouacqeerd. De generaal *van Hoecap* stond te Tongeren; de kolonel *Knotzer* te St. Truijen, en de generaal *Cort-Heiligers* met de reserve te Hasselt.

— Uit Eindhoven meldt men ons van Zaturdag den 13den, des namiddags ten 2 ure:

» Op het oogenblik ontvangt de kolonel kommandant alhier de tijding, dat de afgesnedene troep van het korps van *Daine* (waarschijnlijk versterkt met een deel der bezettingen van Venlo en Roermond) bestaande uit omtrent 2,500 man met 5 stukken geschut, door een gedeelte der divisie van den generaal *Cort-Heijligers* geslagen en op de vlugt gedreven zijn. De vijanden zijn naar Venlo geweken; Weerdt is door de onzen bezet."

— Uit een brief van een onzer Officieren, uit het kampement voor Leuven te Pellenberg geschreven, nemen wij het volgende over:

» Heden zijn wij den geheelen dag bijna met den vijand slaags geweest, voornamelijk tirailleur- en kanonvuur. Te half vijf uren kwam de 1ste divisie, onder bevel van den luitenant-generaal *Van Haca* in het vuur, tien minuten later de 3de divisie, en half acht nam een kanonkogel de beide voorpooten van het paard van den Prins weg; de majoor *Hoyel*, van den staf, van het zijne springende, hielp den Prins en bood hem zijn paard aan, hetgeen de Vorst dadelijk besteeg als er of niets gebeurd ware. Om negen uren kwam lord *W. Russell*, adjudant van den prins van *Saxen-Coburg*, als parlementair en met een brief van denzelven, hetwelk het voortrukken der onzen eenigzins vertraagde; vervolgens kwam de ambassadeur *Adair* zelf, waardoor eene nieuwe vertraging veroorzaakt werd; ten laatste verjoegen wij den vijand van hoogte tot hoogte en uit de bosschen, tot dat wij Pellenburg bereikten. Toen, volens de bepalingen met den Engelschman gesloten, op onze wapenen rustende, geworden wij zonder eenige waarschuwing uit verscheiden batterijen van de stad beschoten, hetwelk op de hoogten daar wij stonden vrij hevig was. Nooit heb ik meer bedaardheid dan in onzen Prins van Oranje gezien; overal stelde hij zich aan het hoofd der troepen wanneer zij voruit moesten, iedet, tot de geringste minzaam toesprakende. Ten half één ure kwam een parlementair, uit naam van koning *Leopold*, om over de overgave der stad te handelen en om verschooning voor het schieten gedurende den wapenstilstand te vragen. De Prins antwoordde, dat hij geen koning *Leopold* kende, maar dat men den prins *van Saxen Coburg* kon vragen, dat zijn voorstel werd ingewilligd, namelijk: om den volgenden morgen, ten twaalf ure, de stad aan de onzen over te geven, met verlof aan de Belgen om met wapens en bagage af te trekken. Naderhand kwam nog een parlementair met verzoek, om buiten gebruik gesakt geschutte mogen wegvoeren, nog na den aftogt der belgische troepen, ten einde daardoor het hervatten der vijandelijkheden voor te komen, uit hoofde er onder hen weinig gehoorzaamheid of krijgstucht heerschten, eene bekentenis, die ons niet onaangenaam was.

» Gelukkig gevoel ik mij thans in mijn bivouac, want de eer der Hollandsche natie is, door deze overwinning, op nieuw bevestigd, en de edelste Prins heeft, bij vernieuwing, blijken gegeven van bloed en leven te willen opofferen voor Hollands roem en onafhankelijkheid."

— Wij vernemen nader, dat een aantal gevangenen benevens de ammunitie en het overige dezer dagen bij Hasselt buit gemaakt, naar Maastricht zijn getransporteerd.

— In ons nommer van den 8sten dezer hebben wij den Luitenant *Timmermans* genoemd als, bij de vermeestering van het Verlaat, het eerst de vijandelijke verschansingen te hebben beklommen. Wij vernemen nader, dat het de Luitenant *Timmermans* geweest is, die deze kloeke daad heeft uitgevoerd.

— De *Utrechtsche courant* van heden schrijft uit Parijs van den 9den, dat men aldaar meende, dat Frankrijk reeds in oorlog met Holland was, en dat er te Duinkerken en elders, reeds embargo op de hollandsche schepen gelegd, doch naderhand weder opgeheven was. De waarheid van de zaak is, dat de graaf *de Rigny* minister van oorlog, eene aanschrijving aan de zee-prefekten, bevelhebbers der overzeesche bezittingen, admiralen enz. heeft afgezonden, welke aanschrijving ook in den *Moniteur* van den 8sten gep'aatst geweest is, waarbij hun bevolen wordt, om geene vijandelijkheden op zee tegen de Hollanders te plegen, zoo lang deze de fransche schepen niet vijandelijk bejegenen. Nader is daarvan niets bekend.

— Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld, dat, op den 12den, onder behoorlijk geleide, waren aangekomen, en den volgenden morgen ingescheept, om naar Naarden te worden vervoerd, ruim 300 belgische krijgsgevangenen van het gewezen leger van *Daine*. Zij zijn gisteren door Utrecht gekomen.

FRANKRIJK.

Paris, den 10den Augustus.

In de zitting van de Kamer der afgevaardigden van gisteren zijn, na dat het adres in antwoord op de aanspraak des konings was gelezen, de deliberatien daarover begonnen en hebben zich reeds eenige sprekers laten hooren; nog vrij meer redenaars zijn tegen de volgende zittingen ingeschreven. Zie hier de zinsnede er uit, de belgische zaken betreffende: » België, dat zich, even als wij, vrijelijk eenen koning verkozen heeft, is aangetast geworden: onze legers trokken ter hulpe op, en Frankrijk keurt, met vuur, eene edele beweging goed, welks doel zal het grondbeginsel onzer edele revolutie te verdedigen en te bevestigen, onze betrekkingen met onze naburen definitievelijk te hepalen en alle twijfelingen, welke Frankrijk spijtelijk kwellen, te doen verdwijnen."

— In weerwil der officiele verklaring van den *Moniteur* van gisteren, houdende, dat, » daar de Koning van Holland hardnekkiglijk bij zijne dwaling blijft volharden, voor eene tweede en laatste maal, door ons ministerie is bevolen, om onze troepen in België te doen rukken, zijn onze fondsen, ter beurse van den dag (den 9den) zeer willig geweest, zijnde ruim 2 pCt. gerezen.

Ter beurse van den 8sten stonden dezelve, de 5 pCt. 85,00 en de 3 pCt. 51,40; en, ter beurse van gisteren, den 9den, de 5 pCt. 85,30 en de 3 pCt. 55,75. De Napelsche fondsen, die op den 8sten op 63,80 op tijd en 63,75 op kontant stonden, zijn mede, op den 9den, tot 64,50 kontant en 64 op tijd gerezen.

Aan de Redactie der Utrechtsche Courant.

Eenige Nederlandsche meisjes, eenwaar geworden zijnde en telkens nog in dezen dagen ontwaronde, dat zich, hier en elders, een aantal gezonde en sterke jongelingen dezer stad van vermaken en uitspanningen ophouden, dan hetzelf dapperen landgenoten, die reeds zoo vele ongemakken, vermoeijenissen en gevaren hebben doorgestaan, na te volgen in den heiligen strijd voor het behoud van het lieve vaderland, kunnen niet ontveinzen, dat zulk eene ontdekking haar met diep leedwezen en zelfs met verontwaardiging heeft aangedaan, en gedurig blijft vervullen. Zij willen gaarne gelooven, dat sommigen door gegronde redenen daarvan worden teruggehouden, doch het is haar ook, helaas! niet onbekend, dat zulks bij vele anderen slechts door voorwendsels geschiedt, waarbij ak wie dezelve bezigt, tot zijne verontschuldiging, blozen moet over zich zelven. Ook weten zij, dat echte vaderlandsliefde, gevoegd bij eenen vasten wil, zeer vele zwarigheden en belemmeringen uit den weg zou kunnen ruimen, gelijk zij zelven niets dankelijker wenschen, dan dat middelen ons mogt worden aangeboden, waar langs ook zij een meer werkzaam aandeel konden nemen aan de redding des vaderlands, zonder zich alléén of vooralnamelijk tot het maken van pluksel te moeten bepalen. Zij nemen dus de vrijheid, zich te wenden tot UEd. mijnheer de redacteur, met dringend verzoek, aan deze regelen wel een plaatsje te willen vergunnen in uw zoo algemeen gelezen blad, ten einde alzoo het vaderland te doen blijken, welk een belang ook zij in denzelfs behoud en welstand stellen, alsmede in het bijzonder, in welk een ongunstig daglicht die jongeling zich plaatst in het oog van het Nederlandsche meisje, die, lafhartig en verwijfd, aarzelen kon en kan, om heen te snellen naar het strijdperk, thans voor de eer, de regten en de onafhankelijkheid van den oud-Nederlandschen grond geopend.

Mogt dit menigeen ter opwekking strekken, en de God onzer vaderen, elken wensch voor het geluk van dien dierbaren grond vervullen.

Rotterdam, 14 *Augustus* 1831.

Uwe bestendige Lezeressen,

STOOMPACKETVAART tusschen ROTTERDAM en LONDEN.

Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot *the King of the Netherlands*, Kapitein *Richard Sharp*, vertrekt van Rotterdam naar London wekelijks Maandag, ten één ure des middags.

NB. De Goederen, op de Witte Rijnvaart gedeclareerd, moeten op den dag van dien vertrek, ten 9 ure des morgens, aan boord zijn.

Adres bij J. VAN OMMEREN Fz. te Rotterdam.

NIEUWE STOOMPACKET-VAART tusschen ROTTERDAM en LONDEN.

voor Goederen en Passagiers.

Het nieuwe, bijzonder snelle en gemakkelijk ingerigte Stoomschip *the London Merchant*, Kapitein *Thomas Moore*, groot 600 Tonnen, voorzien van twee Stoommachines van lage drukking, te zamen 200 Paardenkracht, met afgezonderde Eetzaal en 100 Bedden, zal vertrekken

Van Rotterdam:

Zaturdag den 20 Augustus, ten 9 ure des morgens.
27 » » 3 » » namiddags.

Van Londen.

Woensdag den 17 Augustus, ten 12 ure des namiddags.
31 » » 8 » » morgens.
6 Sept. » » 12 » » namiddags.

Adres bij D. BURGER en ZOON, te Rotterdam, Boompjes, A. no. 120.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.